

Основні вимоги до складання структурно-логічної схеми (за В. Штейнбергом)

Схема має бути досить простою, лаконічною й розміщуватися на одній сторінці.

Елементи схеми (поняття, інформаційні блоки) повинні розміщуватися так, щоб була зрозуміла їхня ієрархія (наприклад, родові й видові поняття, загальні й конкретні – у центрі, на периферії – допоміжні). Між елементами схеми мають бути встановлені логічні зв'язки.

Схема має бути наочною, для чого можна використовувати символи, графічний матеріал, кольорові відтінки, таблиці тощо.

Якщо в схемі використовуються кольори, то їх не повинно бути забагато (2-3), зайва розмаїтість дратує зір, а тому погіршує цілісне сприйняття схеми. Структурно-логічна схема має легко сприйматися, мати інформаційно-сміслову, образну, емоційну навантаженість.

Критерії оцінювання

- Самостійність виконання завдання
- Адекватність вибору типу структурно-логічної схеми
- Зображення на схемі всіх основних питань та понять теми
- Правильність виявлення логічних зв'язків між елементами схеми
- Сприятливий ергономічний дизайн

Алгоритм складання схеми

- Сформулювати мету складання структурно-логічної схеми.
- Прочитати відповідний розділ, підрозділ підручника або кількох навчальних джерел.
- Проаналізувати текст, виділити головні та другорядні поняття, основні ідеї та смислові блоки. Виписати основні поняття й категорії.
- Повторно переглянути текст з метою виявлення зв'язків між поняттями й категоріями, інформаційними блоками.
- Виділити найбільш загальні поняття й категорії.
- Сформулювати заголовок схеми.
- Вибрати тип структурно-логічної схеми з урахуванням специфіки змісту та вимог форматування тексту.
- Вибрати тип графічних елементів (коло, овал, прямокутник і т.п.), засоби зв'язку між елементами (тип ліній та стрілочок), засоби акцентування змісту (колір, шрифт і т.п.).
- Побудувати загальний проект схеми на папері, оцінити ступень його адекватності за всіма вимогами щодо складання структурно-логічної схеми.
- Побудувати схему з урахуванням виділених взаємозв'язків за допомогою інструментів Word.
- Заключний перегляд тексту з метою зіставлення його з побудованою схемою.
- Перевірки адекватності вибору типу схеми, типу зв'язку між елементами схеми. Остаточне уточнення схеми. Доповнення (за необхідністю).

Смисловий блок схеми складатиметься із головної думки, аргументів та ілюстрацій на її підтвердження. Отже, спочатку потрібно провести „сортування” навчального матеріалу (структурування його). Ця робота полягатиме у вилученні головної думки, знаходженні аргументів та яскравих ілюстрацій у межах кожної смислової частини тексту.

Аби змодельювати схему, потрібно дібрати знаки-сигнали відповідно до задуму, розмістити їх на папері за логікою руху міркувань, надати зображенню естетичної форми. Знаки-сигнали у вигляді геометричних фігур є найуживанішими й розташовуються по-різному, залежно від їхньої конкретної функційної ролі.